

Una equació amb incògnites a munts

written by Pere Grau i Rovira | 5 de febrer de 2020

De l'àlgebra que vaig aprendre a l'escola, una de les poques coses que me n'ha quedat és que una equació amb una incògnita és fàcil de resoldre. Però com més incògnites hi ha, més difícil és, i arriba un punt que es fa impossible i ja ni tan sols és una equació sinó un disbarat. I això crec que ve a tomb amb l'anunci de noves eleccions a Catalunya. Ja hi ha prediccions dels resultats per tots els gustos, des dels que temen que els unionistes guanyin la partida fins als que creuen que potser la coalició ERC-JxC tornarà a ser l'única possible. Amb tots els respectes per als qui segurament poden estar millor informats que jo, sóc del parer que, en aquests moments, hi ha moltes incògnites que poden capgirar totes les previsions que ara es puguin fer.

Una d'aquestes incògnites, que porta una llarga cua d'altres al darrere, és com pot canviar el ventall polític català en els mesos immediats. Dels possibles (i molt probables) canvis crec que la CUP en serà la menys afectada. El seu radicalisme sovint utòpic té una clientela clara i no ha fet res que pugui induir aquesta clientela a desertar-ne. En canvi, tant ERC com JxC es poden trobar amb sorpreses per a ells desagradables, però potser saludables per al país.

No cal que m'estengui gaire en el gran error d'ERC. Tothom en va ple. Parlar de "defensar les institucions" i acceptar de retirar l'acta de diputat a Quim Torra són dues coses incompatibles. Parlar d'evitar "simbolismes màgics" i fer un acord amb Pedro Sánchez que a la primera ocasió ja gira full com si res, també és incompatible, perquè tothom veu que l'acord amb Sánchez no anirà més enllà de la categoria de "simbolisme màgic". I això passarà factura a les eleccions anunciades.

Pel que fa a JxC, l'aferrament a sigles cada vegada menys vàlides, els personalismes i les picabaralles internes, fan oblidar a molts dels seus dirigents que només si forma un bloc ferm sense fissures darrere de Carles Puigdemont es pot evitar que caiguin cada vegada més en un paper molt secundari a la política del país.

El desencís del fidel independentista del carrer davant de l'actuació de molts dels dirigents comença ja a desembocar en la petició cada vegada més estesa perquè sigui la societat civil la que agafi les regnes del procés, que a les eleccions s'hi presentin d'alguna manera les forces que ara són representades per l'ANC, Òmnium, els CDR, el Tsunami, etc. I no com a tals separadament, sinó sota la cobertura d'un sostre comú, com volia ser la Crida per Catalunya proposada per Puigdemont com a eix transversal de l'independentisme de totes les ideologies.

Sobretot l'atzagaiada d'ERC (de la qual no crec pas que Roger Torrent en sigui l'únic responsable, i que sense l'aquiescència d'Aragonès i potser fins i tot de Junqueras no hauria fet una relliscada tan fatal) pot ser el detonant que precipiti la formació d'un front transversal que propugni decididament la consecució de la independència i que ho compleixi sense arronsar-se als primers embats en contra.

I això ens hauria de portar a una altra reflexió. Qui aspiri a un escó independentista al nou Parlament que surti de les eleccions de l'estiu o la tardor ha de fer-ho amb plena consciència que el lloc pot comportar molt possiblement presó, multes, etc., i ha d'estar disposat a arriscar-s'hi i a no trair el mandat dels electors. Qui no s'hi vegi en cor que es quedi a casa i ningú l'hauria d'assenyalar amb el dit, perquè no voler posar en perill les circumstàncies familiars o d'altra mena és ben humà i cal respectar-ho. Allò que no es pot respectar és dir una cosa i després fer-ne una altra.

El camí cap a la independència, que mai hauríem emprès si

Espanya hagués tractat Catalunya amb més respecte i amb una idea més moderna de la convivència dels pobles, és llarg i costerut. I els actuals empresonats, multats i exiliats no seran els únics afectats pels sacrificis que costarà el camí. Però sense aquests sacrificis no arribaríem mai a la fita, perquè no estem davant d'un estat democràtic sinó d'un de dominat per un fanàtic nacionalisme. En la genial frase de Gonzalo Boye, un estat que no és un "estado de derecho", sinó un "estado de desecho".

Però tornant al començament, ara com ara, tenim davant un munt d'incògnites, que cada dia poden variar com les imatges d'un calidoscopi, p. ex. (i sense voler ser exhaustiu) el canvi del panorama polític català, la possible caiguda del govern Sánchez-Iglesias o noves mesures desesperades de repressió contra la població i la política catalanes.

El canvi del panorama amb la possible aparició d'un nou front independentista es pot fer més probable cada dia que passa sense que els actuals partits polítics deixin de banda les seves baralles actuals (cosa que no sembla gens probable). Molts objectaran que les persones que s'hi presentin com a candidats possiblement no tindran cap experiència política pràctica. Però, veient el que fan els que diuen tenir aquesta experiència, això potser es veurà més com un avantatge que no pas com un defecte. I no pot descartar-se que la desil·lusió de molta gent del carrer, més fidel a l'independentisme que alguns dels seus representants, converteixin el nou front en la força capdavantera al Parlament.

I encara que ja sé que això és una qüestió molt secundària, el nom de la nova formació popular hauria de ser (tant el nom complet, com les sigles) molt definidor del seu caràcter i de la seva fita. Jo aquí, des de la meua modesta insignificança, m'atreveixo a proposar dos possibles noms: Agrupament català d'entesa republicana (sigla ACER, que en definiria la fortalesa), o Agrupament català octubre republicà democràtic (sigla ACORD, que no seria menys engrescadora).

El meu vot (com el de tants i tants) anirà a parar a qui sigui més creïble i menys llast de punyetes personalistes i de comportaments "pragmàtics" que al cap i a la fi resulten claudicants. A veure si les incògnites fins a l'estiu (o la tardor) van desapareixent...

P.D. Sembla que a JxC s'estudia la possibilitat de (en la línia d'altres països europeus) separar les figures de president de la república i de president de la Generalitat com a cap de govern (abans els catalans en dèiem conseller en cap), presentar Puigdemont com a candidat a president de la república i una altra figura adient com a candidat a l'altre càrrec. Puigdemont encarregant-se de tota l'acció exterior, ara ben legitimat pel vot popular i el president de la Generalitat encarregat del dia a dia de l'interior del país. Aquesta fórmula podria fer possiblement innecessària l'aparició d'un nou agrupament de la societat civil. Seguint la línia del començament de l'article: com més dies passen, més incògnites hi ha...